

MRF 2024.286

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 14. november 2024, j.nr. 24/09935

Ikke grundlag for at fravige hovedreglen om opsættende virkning af klage over miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, når godkendelsen omfatter etablering af staldanlæg ca. 87 m fra eksisterende bebyggelse på ejendommen jf. lovens § 81, stk. 3, 2. pkt.

Viborg Kommune meddelte i september 2024 miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1, til etablering af kvægbrug på en ejendom i Løgstrup. Godkendelsen omfattede etablering af et nyt staldanlæg med et samlet produktionsareal på 9.385 m². Dertil skulle der opføres fire nye gyllebeholdere, en ensilageplads inklusive forplads, et sandhus, en vaskehal, et foderhus, 2 siloer og en møddingplads. Af miljøkonsekvensrapporten fremgik bl.a. at det ansøgte ikke skulle placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Afgørelsen blev påklaget af en omboende, der anmodede om at klagen skulle tillægges opsættende virkning, bl.a. under henvisning til at Viborg Kommune ikke havde foretaget en tilstrækkelig vurdering af det ansøgte påvirkning på områdets bilag IV-arter, at ejendommen lå inden for et område med særlige drikkevandsinteresser og at klager ville blive væsentligt påvirket af husdyrbruget, idet vindforholdende og tung trafik ville medføre øgede støj, støv, lugt og fluegener. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvist, at det følger af

husdyrbrugslovens § 81, stk. 3, 2. pkt., at en rettidig klage over en godkendelse efter lovens § 16 a, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til en ejendom med hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre nævnet bestemmer andet. Nævnet konstaterede, at miljøgodkendelsen medførte, at der skulle opføres et nyt staldanlæg bestående af fem stalde, hvor afstanden mellem den stald der var placeret tættest på hidtidig bebyggelse på ejendommen og denne bebyggelse var 87 m. På denne baggrund fandt nævnet, at klagen i udgangspunktet havde opsættende virkning, idet afstanden mellem det ansøgte og den hidtidige bebyggelse betød, at det ansøgte ikke umiddelbart oplevedes som havende tilknytning til den eksisterende bebyggelse bl.a. henset til terrænet og landskabet i øvrigt. Idet nævnet ikke fandt at der forelå sådanne særlige omstændigheder, der kunne begrunde fravigelse fra hovedreglen, traf nævnet afgørelse om at klage over miljøgodkendelsen havde opsættende virkning.

Kommentar: Den opsættende virkning af klage, når nye driftsbygninger opføres uden tilknytning til eksisterende bygninger, er en direkte videreførelse af planlovens ordning for landzonetilladelser og går tilbage til zoneloven fra 1970, hvor den blev begrundet med, at når først bygning i landzone er opført, er det vanskeligt at få bygningen fjernet, hvis landzonetilladelsen ophæves af klageinstansen. Det samme gør sig naturligvis gældende, hvis der meddeles miljøgodkendelse til alle andre større anlæg som f.eks. større vindmøller i landzone, men her kan reglen om udgangspunkt i opsættende virkning af klage fraviges med en bonuslokalplan. Tilsvarende har klage over miljøgodkendelse af meget nye store husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a ikke opsættende virkning, jf. lovens § 81, stk. 1. Dette illustrerer på sin egen måde, hvordan det er vanskeligt at finde en meningsfuld begrundelse for den nuværende udformning af reglerne om opsættende virkning af klage. Se hertil uddybende Pagh: Tfm 2018, s. 97.

Opsættende virkning af klage over miljøgodkendelse til etablering af et kvægbrug i Viborg Kommune

Sag: 24/09935

Dato: 14. november 2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter husdyrbruglovens § 81, stk. 3, jf. § 76, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at bestemme, at klage over Viborg Kommunes afgørelse af 2. september 2024 om miljøgodkendelse til etablering af et kvægbrug på [Adresse1], 8831 Løgstrup, ikke skal have opsættende virkning.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.[2] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 29. september 2024 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en omboende.

Klager har navnlig anført, at

- Viborg Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af husdyrbrugets indvirkning på områdets bilag IV-arter og fredede dyr,

- husdyrbrugets ejendom ligger inden for bevaringsværdigt landskab og et område med særlige drikkevandsinteresser,
- en tidligere ansøgning om kvægproduktion på samme ejendom ikke blev godkendt grundet et fredet blomsterareal, hvilket Viborg Kommune burde have forholdt sig til i miljøgodkendelsen,
- der ikke bør tillades kvægproduktion inden for kort afstand fra Limfjorden, der er et vildtreservat,
- der ikke er proportionalitet mellem kvægproduktionens størrelse og områdets areal, natur og beboere,
- ejendommen ikke ligger inden for et område udlagt til store husdyrbrug i kommuneplanen, og Viborg Kommune burde derfor ikke have meddelt miljøgodkendelse til et stort husdyrbrug,
- miljøgodkendelsen er mangelfuld, idet Viborg Kommune ikke har anført, hvilke konsekvenser etablering af husdyrbruget vil medføre,
- klager vil være væsentligt påvirket af husdyrbruget, idet vindforholdene og tung trafik vil medføre øgede støj-, støv-, lugt- og fluegener.

Klager har med henvisning til klagepunkterne anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har foretaget en særskilt behandling af spørgsmålet om opsættende virkning.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Viborg Kommune har den 2. september 2024 i medfør af husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1, meddelt miljøgodkendelse til etablering af et kvægbrug på [Adresse1], 8831 Løgstrup.

Miljøgodkendelsen omfatter etablering af et kvægbrug i et nyt staldanlæg med et samlet produktionsareal på 9.385 m². Hertil opføres 4 nye gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 3.888 m², en ensilageplads inkl. forplads med et areal på 9.260 m², et sandhus med et areal på 450 m², en vaskeplads med et areal på 300 m², et foderhus med et areal på 600 m², 2 siloer og en møddingsplads med et areal på 384 m².

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at det ansøgte ikke placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Det fremgår endvidere af miljøgodkendelsen, at det er Viborg Kommunes vurdering, at tre ud af de fire ansøgte gyllebeholdere ikke placeres i tilknytning til det nye staldanlæg.

Endelig fremgår det af miljøgodkendelsen, at Viborg Kommune vurderer, at en klage over miljøgodkendelsen vil have opsættende virkning, hvilket betyder, at miljøgodkendelsen ikke må udnyttes i tilfælde af klage, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Miljøgodkendelsen indeholder følgende kortmateriale, der viser de ansøgte staldanlæg m.v., hvor rød markering viser staldbygninger, gul markering viser serviceanlæg, og blå markering viser gødningsopbevaringsanlæg:

Billede af kort som viser de ansøgte staldanlæg m.v.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 1, at en klage over en godkendelse efter § 16 a ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. dog stk. 3.

Ifølge lovens § 81, stk. 3, 2. pkt., har en rettidig klage over en godkendelse efter § 16 a, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Tilknytningskravet indebærer, at der skal foretages en samlet vurdering af, om byggeriet naturligt opleves som havende tilknytning til den eksisterende bebyggelse, bl.a. henset til terrænforhold og landskabet i øvrigt. En driftsbygning, der opføres inden for en afstand af ca. 20 meter fra ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, anses som udgangspunkt for opført i tilknytning hertil. Det er imidlertid ikke afstanden alene, der afgør, om en bygning kan siges at ligge i tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Afgørende er, om den nye bebyggelse sammen med ejendommens øvrige bygningsmasse visuelt opfattes som en helhed, og således ikke får karakter af spredt bebyggelse.

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at der skal opføres et nyt staldanlæg bestående af 5 stalde, hvor stald 3 er placeret tættest på de hidtidige bebyggelsesarealer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk opmålt afstanden fra den ansøgte stald 3 til eksisterende bebyggelse på ejendommen til ca. 87 meter.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på den baggrund, at klagen i medfør af husdyrbruglovens § 81, stk. 3, 2. pkt., som udgangspunkt har opsættende virkning, medmindre nævnet bestemmer andet. Nævnet har i sin vurdering lagt vægt på, at den nærmeste stald placeres ca. 87 meter fra ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, og at det ansøgte dermed ikke umiddelbart vil opleves som havende tilknytning til den eksisterende bebyggelse, bl.a. henset til terrænet og landskabet i øvrigt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan herefter vælge ikke at tillægge klagen opsættende virkning, hvis der foreligger særlige, konkrete forhold, der taler for at fravige hovedreglen om, at klage til nævnet har opsættende virkning.

Det bemærkes, at nævnets afgørelse herom efter sin karakter må træffes hurtigst muligt, hvorfor nævnet må basere sin vurdering på de oplysninger i sagen, som er umiddelbart tilgængelige.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger i sagen, at der ikke foreligger sådanne særlige, konkrete forhold, der kan begrunde, at klagen ikke skal tillægges opsættende virkning.

Som følge af klagens opsættende virkning, må den påklagede miljøgodkendelse ikke udnyttes, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen. Nævnet vil i den forbindelse tage stilling til de spørgsmål, der er rejst i klagen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at bestemme, at klage over Viborg Kommunes afgørelse af 2. september 2024 om miljøgodkendelse til etablering af et kvægbrug på [Adresse1], 8831 Løgstrup, ikke skal have opsættende virkning.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024.

Lovområder:

Husdyrbrugloven